

Udskriftsdato: 19. december 2025

2020/1 BTB 115 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af kandidatreglen og lige adgang til uddannelse

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af kandidatreglen og lige adgang til uddannelse

[af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, RV og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (DF, KF, NB, LA og Uffe Elbæk (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget ønsker at fastholde kandidatreglen, der blev indført i 1990. Kandidatreglen indebærer, at personer, der har afsluttet en kandidatuddannelse, kun kan blive optaget på en ny videregående uddannelse, hvis der er ledige pladser. Venstre finder det fornuftigt, at såfremt man har en kandidatuddannelse, kan man ikke optage en studieplads i stedet for en person, som ikke har en kandidatuddannelse. Derfor kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget. Venstre ønsker til gengæld at finde en løsning for de personer, der er kommet i klemme i forbindelse med den kortvarige fjernelse af kandidatreglen fra 2017 til 2019, hvor der i stedet gjaldt en 6-årsregel. Denne 6-årsregel er med genindførelsen af kandidatreglen afskaffet. Venstre ønsker, at der indføres en dispensationsordning for den gruppe studerende, der planlagde deres studieforløb, da 6-årsreglen var gældende ret, og som nu er afskåret fra at gennemføre deres planlagte studieforløb.

Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre

Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, at kandidatreglens formål om at forhindre, at ansøgere, der allerede har en dansk eller udenlandsk kandidatuddannelse, fortrænger andre ansøgere fra en videregående uddannelse med et begrænset antal studiepladser, er retfærdigt. Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre mener dog ikke, at det er rimeligt, at der med kort varsel indføres regler, som afskærer borgere fra at søge ind på den uddannelse, som de i god tro har planlagt efter. Derfor ønsker Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre at finde en løsning for de mennesker, der kom i klemme, da loftet over uddannelse blev fjernet og kandidatreglen blev genindført.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget fremhæver, at afskaffelsen af uddannelsesloftet var en vigtig sejr for Enhedslisten i kampen mod begrænsninger på uddannelse. Samtidig med afskaffelsen blev kandidatreglen genindført. Enhedslisten er principielt imod kandidatreglen. Dog vil det være problematisk, hvis ophævelse af kandidatreglen fører til, at studerende uden en kandidatuddannelse mister pladsen til stude-

rende, der allerede har en kandidatuddannelse. Med beslutningsforslaget foreslås det ikke at øge antallet af studiepladser, og de eksisterende pladser vil dermed blive fordelt til andre studerende under endnu hårdere konkurrence end i dag. Enhedslisten ønsker i stedet, at afskaffelsen af kandidatreglen følges op med en tilsvarende udvidelse af antallet af studiepladser, så konkurrencen om pladserne mindskes frem for at øges. Enhedslisten kan endvidere ikke støtte finansieringsforslaget. Det bemærkes, at en gruppe studerende er kommet i klemme som følge af de skiftende regler på trods af at have handlet i god tro. Dette konkrete problem skal der findes en løsning på.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 12. januar 2021 og var til 1. behandling den 4. marts 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Bjørn Brandenborg (S) Jens Joel (S) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S) Kasper Sand Kjær (S) fmd.

Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Karin Gaardsted (S) Troels Ravn (S)

Stinus Lindgreen (RV) Katrine Robsøe (RV) Jacob Mark (SF) Astrid Carøe (SF) Pernille Skipper (EL)

Eva Flyvholm (EL) Uffe Elbæk (UFG) Bertel Haarder (V) Anne Honoré Østergaard (V) nfmd.

Carsten Kissmeyer (V) Mads Fuglede (V) Tommy Ahlers (V) Ulla Tørnæs (V)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Britt Bager (KF)

Birgitte Bergman (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7